Lezing vrouwenweek door Kirsten Pakbiers-Renericken
Vaals, 10 maart 2018

Welkom allemaal.
Best spannend om hier vandaag voor u te staan. Ik spreek wel vaker voor groepen mensen, maar meestal is dit een gemengd publiek. Nog nooit heb ik voor zoveel vrouwen bijelkaar mogen spreken.
Hartelijk dank aan de organisatrices van vandaag, Imma en Velma. Ik hoop dat jullie er straks geen spijt van hebben dat jullie me gevraagd hebben.

Ik sta vandaag voor u als een van de vier vrouwen die de gemeenteraad in Vaals momenteel rijk is.

Ik zal u meenemen in een stukje geschiedenis.
Hoeveel vrouwen zijn mij in Vaals al voorgegaan?
En daarna in het kort iets over het aantal vrouwen dat momenteel actief zijn in de functies raadslid, wethouder en burgemeester. Ik zal dit vergelijken met provinciale en landelijke cijfers.
En tenslotte zal ik u vertellen hoe ik raadslid ben geworden, wat mijn ervaringen zijn. En wat mijn drijfveren zijn om nog steeds actief te zijn.
En verder hoop ik, dat ik u aan het eind van mijn verhaal heb weten te enthousiasmeren voor deze functie. Zodat er bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen NOG meer vrouwen politiek actief willen worden.

U hebt vast wel eens gehoord van Suze Groeneweg en Mathilde Haan. Deze twee vrouwen zijn hele bijzondere vrouwen in de politiek. Zij waren namelijk de eerste vrouwen die in de politiek actief waren.
**Suze** in 1918, het eerste vrouwelijke lid in de Tweede Kamer. Toen bestond het actieve kiesrecht voor vrouwen nog niet, maar konden er wel al vrouwen gekozen worden.
**Mathilde** in 1919, als eerste vrouwelijk raadslid/ Roermond na invoering van het kiesrecht voor vrouwen.

Het duurde echter nog ruim 50 jaar voordat er in de gemeente Vaals vrouwen echt politiek actief werden.
In **1935** stond mevrouw **N. Bertrand geb. Roder** als eerste vrouw op een lijst in Vaals.
In **1949** waren er twee vrouwen op de kieslijsten:

- mevrouw Van Buren-Lensink, lijst 2 plek 8: ze kreeg 2 stemmen
- Mevrouw Habets-Schaffer, lijst 3, plek 6. Ze kreeg 10 stemmen

In 1958 slechts weer 1 vrouw:

- mevrouw Jeurissen-Van Eunen, lijst 1: katholieke arbeidersfractie, plek 7: 15 stemmen

1962 helaas ook weer 1 vrouw:

- mej. Hermanns, lijst 1 plek 4, 75 stemmen. De partij kreeg 3 zetels.

In **1966** stond **mevrouw Gehlen geb. Brock** op lijst 2: katholieke Vaalser belangengemeenschap.
Ze stond op plek 6 en kreeg 41 stemmen. Zij werd als raadslid benoemd, maar aanvaardde deze functie niet.

Vanaf de jaren 70 komen er meer vrouwen op de diverse lijsten.
In 1970 stonden er maar liefst 4 vrouwen op de diverse lijsten:

- **mevrouw Weyenberg-Jaspers**, lijst 2: katholieke arbeidersfractie, plek 6
  13 stemmen
- **Mevrouw Gehlen-Brock,** lijst 3.
  6 stemmen
- **Mevrouw Nicolaije-Wagemans**, lijst 8, plek 11.
  17 stemmen
- **Mevrouw Niks-Saive**, lijst 8, plek 12.
  5 stemmen

Pas in 1972 wordt mevrouw **Weyenberg-Jaspers** tussentijds benoemd, omdat een mannelijk raadslid ontslag neemt om gezondheidsredenen.
**Zij was dus, voor zover ik heb kunnen achterhalen, het eerste vrouwelijke raadslid in onze gemeente.**

Tot eind jaren 90 waren de dames Meindersma, Hofmann, Kroll en Rietje Vermeeren meerdere jaren in de gemeenteraad.
En vanaf 2000 worden het steeds meer.

**Mevrouw Lucie van den Akker (V&O, fractie Scheffers) de eerste vrouwelijke lijsttrekker in onze gemeente.**

In Vaals zijn momenteel 4 vrouwen raadslid.
Dit is 31 % van de gemeenteraad.
Landelijk gezien is slechts 28,3% van de vrouwen raadslid.

De VerenigingNederlandseGemeenten stelt dat:
"hoe groter een gemeente is, des te hoger het percentage vrouwen in de gemeenteraad is." Voor de relatief kleine gemeente Vaals klopt dit dus niet.

**Hoe zit het dan met andere politieke functies?**
Landelijk gezien is 22% van de wethouders vrouw.
Wat het wethouderschap betreft is het in Vaals treurig gesteld: ·We hebben momenteel geen vrouwelijke wethouder.
Er zijn in Vaals slechts 3 vrouwelijke wethouders geweest: ·□ mevrouw Hofmann van 1986-1990
• Mevrouw Meijndersma-Vluggen 1990- 1994
• En mevrouw Verbeek-Benink van 2010 tot 2014.

En dan de vrouwelijke burgemeesters.
In Vaals hebben we 1 vrouwelijke burgemeester gehad: **mevrouw Quint- Maagdenberg (1995-2005**).
Onze huidige burgervader heeft onlangs aangegeven niet meer beschikbaar te zijn. Dus dat stemt hoopvol voor de toekomst en wellicht krijgen we net als de gemeenten Maastricht en Gulpen-Wittem een burgermoeder.
In Limburg zijn er trouwens 33% van de burgemeesters vrouwelijk, daarmee staan we landelijk aan de top.

**Maar hoe komt het nou toch dat, 100 jaar na de invoering van het actieve kiesrecht voor vrouwen, toch nog steeds de vrouwen ondervertegenwoordigt zijn in de politiek?**

**Els Borst zei ooit:**
**"Politiek is veel te belangrijk om aan mannen over te laten."**

Politiek gaat over wonen, onderwijs, zorg, infrastructuur, ondernemerschap en financiën. Door mee te praten en te beslissen over deze thema's kunnen we onze toekomst en die van onze (klein)kinderen vormgeven. Daar moeten we onze verantwoordelijkheid in nemen.

Heel veel vrouwen zijn maatschappelijk betrokken, zijn maatschappelijke actief. Ze zijn bijvoorbeeld bestuurlid bij een vereniging, in de WMO-adviesraad, ze zijn mantelzorger…
***Wie van u herkent zichzelf?***
***Mag ik vragen wat u doet?***

**Waarom staan er dan toch niet méér vrouwen op om zelf wat te doen en het verschil te maken in de lokale politiek?**
***Wat denkt u? en u?***

Juist ja, deze redenen worden ook genoemd in onderzoeken die gedaan zijn, maar eigenlijk is dit flauwekul. Sorry, maar we doen ons zelf te kort.

**Het is niet zo dat er geen vrouwen zijn die er geschikt voor zijn en ook niet omdat ze een jong gezin hebben of geen tijd hebben**.
(mijn kinderen waren 8 en 5 jaar toen ik raadslid werd en ik had al jaren een baan).

**Er zijn te weinig vrouwen actief omdat we te bescheiden zijn, te afwachtend zijn. Omdat we te hoge eisen aan onszelf stellen, te perfectionistisch willen zijn.**
We denken dat we als raadslid 'alles moet weten en in alles de beste moet zijn.' Onzin. Want als ik soms de heren in de gemeenteraad zie: hun klapper met agendastukken lijkt maagdelijk. Ze zitten gewoon maar wat te bluffen.

Ik ben circa 8 jaar geleden in de politiek terecht gekomen door een vriendin. Zij was actief binnen de PvdA en als we samen koffie dronken, wanneer onze kinderen met elkaar speelden, dan vertelde zij mij vaker over de thema's die er politiek gezien in Vaals speelden. Ze vroeg me dan ook wel eens naar mijn mening en of ik mijn oor te luister wilde leggen bij mensen die ik kende.

In die tijd was ik wel al maatschappelijk betrokken: bij de Stichting Speelgelegenheden en bij een buurtplatform. Ik had een mening over het wel en wee in onze gemeente. En werkte bovendien al ruim 14 jaar in de gehandicaptenzorg: in een sociale werkvoorziening voor met mensen met beperkingen.

In 2009 was er dan ook nog de provincie die de Maastrichterlaan wilde reconstrueren. En als kritische Vaalsenaar in hart en nieren, vond ik de plannen van de provincie en het gemeentebestuur maar niets en ben een actiegroep begonnen: "want wie wil dat er iets verandert, zal zelf in actie moeten komen."

Ik trok met mijn actie de aandacht van een politieke partij, toevallig de partij waarin mijn vriendin actief was, en mij werd gevraagd of ik niet wilde toetreden. Constructief kritische mensen konden ze wel gebruiken. Zo raakte ik dus langzamerhand betrokken bij de politiek: eerst als vraagbaak, later door mijn manier van optreden.

Uiteindelijk ben ik gevraagd politiek actief te worden, omdat ik betrokken ben, lef en initiatief toonde. En nou ben ik in de positie om mee te werken aan de toekomst voor mijzelf en mijn kinderen.

Ik werd onverwacht raadslid. In 2010 stond ik op plek 4. De lijsttrekker was een vrouw en verder stonden er alleen mannen op de lijst.
Ik stond op plek 4, want ik wilde eerst op de achtergrond de "kneepjes van het vak leren". Ik werd echter met 177 voorkeursstemmen gekozen. Had dus op persoonlijke titel een raadszetel bemachtigt voor onze partij. Politiek onervaren in de raad. Oef!

Heb er nooit spijt van gehad. Ik ben er trots op, mijn familie ook. Mijn opa belde me na de verkiezingen op om me te feliciteren, hij was super trots. Hij vond alleen dat ik bij de verkeerde partij was, hij was zelf steeds ondersteunend actief bij V&O.

Ik merk dat het wel degelijk valt te combineren met mijn gezin, huishouden en mijn reguliere baan. Ik merk dat ik mijn mannetje wel kan staan.

Vooral de thema's armoedebeleid, sociale werkvoorzieningen, werkgelegenheid en het wegnemen van belemmeringen spreken mij aan. De afgelopen jaren heb ik me vooral ingezet voor kinderen in arme gezinnen. Het jeugdsportfonds en jeugdcultuurfonds zijn mede door mijn volhardendheid in Vaals actief. Speelplekken zin opgeknapt. Ik heb aandacht gevraagd voor grensoverschrijdende jeugdhulp enz.

Ik stel vaak kritische vragen. De mannelijke wethouders zijn hier niet altijd even blij mee, maar ze weten dat ze me niet met een kluitje in het riet kunnen sturen. Dit hebt u onlangs in de krant kunnen lezen en zien. Ik schroom ook niet mijn gevoelens onder woorden te brengen. Als de wethouer bijvoorbeeld alle bijstandsgerechtigden over een kam scheert en in mijn ogen schoffeerd, dan zeg ik hier wat van.

Men vindt mij vaak een pittige tante. Ik vraag door en laat mijn mening horen. In onze buurgemeenten vragen ze wel eens: ” Komt zij ook weer?”

Het is diverse keren gebeurd dat de voorzitter van de raad, de burgemeester mij aansprak met meneer Pakbiers. Grote hilariteit allom.

Als ik kijk naar de andere vrouwen in de raad, Babette Lemmer bijvoorbeeld, dan heb ik ook voor haar bewondering. De thema’s duuraamheid, milieu zijn haar stokpaardjes en zij brengt deze volhardend steeds weer onder de aandacht.

Als raadslid moet je niet alleen je mannetje staan in de raadszaal, maar ook erbuiten. Vooral in de sociale media krijgen raadsleden veel kritiek: “wat hebben die idioten nu weer verzonnen?” Gelukkig heb ik nog nooit meegemaakt dat ik aangevallen werd op mijn vrouw-zijn.
Wanneer ik zulke reacties zie probeer ik in gesprek te gaan, uit te leggen waarom ik, of mijn partij, tot dit besluit ben gekomen. Vaak waarderen mensen dit, maar niet iedereen kan overtuigd worden.

**Waarom ben ik nog eens beschikbaar als volksvertegenwoordiger?**
Omdat ik vind dat mijn werk nog lang niet af is. Er staan in onze gemeente nog steeds te veel mensen aan de kant. Onze gemeente verdiend het om zelfstandig te blijven. We hebben een rijke geschiedenis in de vorm van marante gebouwen, deze moeten gekoesterd en beschermd worden en, en, en…. Lees ons verkiezingsprogramma of mijn flyer maar.

Ik sta bewust op plek 2. Ik ben de enige vrouw op de lijst. Ik wil geen fractievoorzitter worden. Dit ben ik 4 jaar geweest. En dit vergt een nog grotere tijdsinvestering. Wethouder wil ik ook nog niet worden, later misschien, ooit.
Ik denk dat ik als raadslid veel beter de inwoners van Vaals kan vertegenwoordigen en als wethouder ben je nog vaker ’s avonds van huis. Dat wil ik mijn gezin niet aandoen, ofschoon mijn puberterende kineren het wel fijn vinden dat ik er niet altijd ben ☺
Ook mijn reguliere baan geeft mij veel voldoening. Zoals gezegd werk ik met mensen met beperkingen. Het is mijn taak deze mensen een fatsoenlijke plek in de samenleving te bieden, ze te ondersteunen en te begeleiden. De ervaringen uit mijn reguliere werk kan ik ook als raadslid

gebruiken als het om thema's zoals participatie wet en toegankelijkheid gaat.

Ik ben de enige vrouw op onze lijst. Overige vrouwelijke leden van de PvdA willen liever op de achtergrond blijven. Ze zijn maatschappelijk actief: bijvoorbeeld Hannie Bruggeman in het taalcafe.

Vandaag zijn hier heel veel betrokken vrouwen bij elkaar gekomen. Een speciaal woord van dank aan mijn moeder hier in de zaal. Door jouw steun sta ik nu hier. Jij zorgt er voor dat ik mezelf blijf, mijn dromen voor onze gemeente waar probeer te maken. Bedankt!

Er worden zo meteen enkele prijzen uitgereikt aan krachtige vrouwen, inspirerende vrouwen. Vrouwen die er toe doen.
We zijn allemaal krachtige vrouwen, laat niemand ons iets anders vertellen. Daarom zo meteen een kleine attentie van mij aan u.

Ik zou u allen willen oproepen zich aan te sluiten bij een van de politieke partijen die onze gemeente rijk is. U kunt een belangrijke bijdrage leveren aan Vaals en haar inwoners. Uw toekomst, onze toekomst.
Vraag gewoon eens of u een keertje mag mag praten, kom eens naar een vergadering. Zoals u ziet zitten hier vandaag mensen die u kent en politiek actief zijn. Ze bijten niet hoor.

Bedankt dat ik vandaag mocht toelichten wat mijn drijfveren zijn, ik hoop dat ik u heb weten te inspireren.

**Tot slot nog het volgende:**

Honderd jaar geleden hebben vrouwen er voor gestreden om gekozen te mogen worden en te mogen kiezen.
Voor de komende verkiezingen in Vaals staan er in het totaal 22 vrouwen op de kieslijsten. Dat betekent 29% van het totaal aantal kandidaat-raadsleden. Waaronder een meid van 17 jaar. Dit is heel bijzonder.

Deze vrouwen hebben al het initiatief genomen om de toekomst niet alleen aan mannen over te laten. Deze vrouwen verdienen onze steun.
Laat uw stem niet verloren gaan en stem op 21 maart op een vrouw.
Liefst op mij natuurlijk ☺

Hartelijk dank voor uw aandacht.